

Total No. of Questions : 4]

SEAT No. :

PB-1389

[Total No. of Pages : 4

[6224]-614

T.Y. B.Com.

**356(i) : AGRICULTURAL AND INDUSTRIAL
ECONOMICS - II**

(2019 Pattern) (CBCS) (Semester - VI) (Paper - II)

Time : 2½ Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) A) Fill in the blanks. (Attempt any 5 out of 6) [5]

- i) The Farm bill in India was passed in the year _____
(2018, 2001, 2004, 2020)
- ii) The manufacturing policy promotes the production within the country called _____
(Make in India, Made for India, Made for China, Made in Foreign country)
- iii) MGNREGA is a Scheme adopted for _____ in India.
(Entrepreneurs, Small Farmers, Artisans, Unemployed labor)
- iv) FPO Policy is initiated for the benefits of _____
(Farmers, Industrialist, Bankers, Teachers)
- v) The _____ dispute have negative impact on industrial production.
(Natural, Industrial, Agricultural, Educational)
- vi) The National Intellectual Property Rights Policy implemented in the year _____
(2014, 2002, 2023, 2016)

B) Match the following: [5]

i) Low wages	a) Virus
ii) A Company owned by Farmers	b) Feature of Agricultural labor
iii) Innovative Industrial Concept	c) 2011
iv) National manufacturing Policy	d) FPO
v) Corona	e) Start-up

P.T.O.

Q2) Write a short note (Any 2 out of 5) :

[10]

- i) Causes of Industrial Conflict
- ii) Importance of Water management in Agriculture.
- iii) Status of Agricultural labor
- iv) Economic Characteristics of Agricultural Labor
- v) Start-Up India

Q3) a) Explain the Impact of climate change on Indian agriculture. [8]

b) Describe the need of Farmers producer company. [7]

Q4) a) Explain the Types of Agricultural labor. [8]

b) Describe the measure for solving the problems of agricultural labor. [7]

**356(i) : AGRICULTURAL AND INDUSTRIAL
ECONOMICS - II**

(2019 Pattern) (CBCS) (Semester - VI) (Paper - II)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2½ तास]

[एकूण गुण : 50

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नाचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

प्रश्न 1) अ) रिकाम्या जागा भरा. (कोणत्याही 5) [5]

- कृषी विधेयक मध्ये संमत करण्यात आले.
(2018, 2001, 2004, 2020)
- देशांतर्गत उत्पादनास चालना देणाऱ्या विनिर्माण धोरणास असे म्हणतात.
(मेक इन इंडिया, मेड फॉर इंडिया, मेड फॉर चीन, मेड इन फॉरेन कंट्री)
- MGNREGA हि योजना भारतामध्ये साठी अंमलात आणली जाते.
(संयोजक, लहान शेतकरी, कारागीर, बेरोजगार मजूर)
- FPO धोरण च्या फायद्यासाठी सुरू करण्यात आले आहे.
(शेतकरी, उद्योजक, बँकर, शिक्षक)
- संघर्ष हा औद्योगिक उत्पादनावर नकारात्मक प्रभाव पाडतो.
(नैसर्गिक, औद्योगिक, कृषी, शैक्षणिक)
- राष्ट्रीय बौद्धिक संपदा अधिकार धोरण यावर्षी अंमलात आणले गेले.
(2014, 2002, 2023, 2016)

ब) योग्य जोड्या लावा. [5]

i) अल्प वेतन	अ) विषाणू
ii) शेतकऱ्यांच्या मालकीची कंपनी	ब) कृषी मजुरांचे वैशिष्ट्य
iii) शेतमजुरांची सद्यस्थिती	क) 2011
iv) राष्ट्रीय विनिर्माण धोरण	ड) FPO
v) कोरोना	ई) स्टार्ट अप

प्रश्न 2) टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन)

[10]

- i) औद्योगिक संघर्षाची कारणे
- ii) कृषी क्षेत्रातील जल व्यवस्थापनाचे महत्त्व
- iii) शेतमजुरांची सद्यस्थिती
- iv) शेतमजुरांचे आर्थिक वैशिष्ट्य
- v) स्टार्ट अप इंडिया

प्रश्न 3) अ) हवामान बदलाचा भारतीय शेतीवरील परिणाम स्पष्ट करा.

[8]

ब) शेतकरी उत्पादक कंपन्यांची गरज विशद करा.

[7]

प्रश्न 4) अ) शेतमजुरांचे प्रकार स्पष्ट करा.

[8]

ब) शेतमजुरांच्या समस्यांवरील उपाय योजना विशद करा.

[7]

